

opmærksom paa, at en af Fordelene ved, at man f. Eks. faar saadant noget som Grusgravning og Stenhugning osv. ind under Lovforslaget, skulde blandt andet være dette, at man saa ogsaa derigennem skulde faa Ret til at skaffe gunstigere Betingelser for Arbejderne under Nydelsen af deres Maaltider osv. Men det kan godt være, at det er for meget, at der staa uden videre, at det skal være opvarmede Lokaler. Det er jo allerede et stort Fremskridt, at der ved en saadan Virksomhed skal være et Bræddeskur, hvor Arbejderne kunne spise deres Mad, og det er maaske for meget forlangt, at der ogsaa i det skal være en Kakkelovn, hvor de eventuelt kunne faa varmet deres Mad. Men det er jo noget, der kan gøres til Genstand for nærmere Overvejelse i det kommende Udvalg.

Der blev dernæst af det ærede Medlem, som for øvrigt ogsaa af andre Medlemmer og navnlig det ærede 2det Medlem for 7de Kreds (Rottbøll), sagt, at det synes mindre motiveret, at Mejerierne vare undtagne fra dette Tilsyn, der ellers foreslaas udvidet, saaledes at der ikke er andre Undtagelser end Hjemmearbejdet og Mejerierne. Der er sagt, at Henviisningen til, at der af Landbrugsministeren er forelagt et Forslag, som forhaabentlig vil medføre Etableringen af et Tilsyn, ikke er fyldestgørende. Maa jeg først gøre opmærksom paa, at Mejeriernes Maskiner efter Lovens Bestemmelser ere underkastede det i tredje Afsnit omhandlede Tilsyn. Det Tilsyn, som Mejerierne altsaa ikke ere undergivne, er Tilsynet med selve Arbejdsrummene, og endvidere er der Spørgsmaalet om Berettigelsen eller Ikke-Berettigelsen af at anvende Børn og unge Mennesker. Hvad det sidste angaar, maa jeg gøre opmærksom paa, at Forslagets § 2, den nugældende Lovs § 1, 2det Stykke, efter min Opfattelse giver de paagældende Kommuner fornøden Hjemmel til ved Vedtægt at fastsætte ogsaa for Mejeriernes Vedkommende, at Børn ikke kunne anvendes der. — Om denne Opfattelse er forkert, om det ikke ligger i Ordene, kan der jo altid tales om. Hvad i øvrigt Tilsynet med Arbejdsrummene angaar, som jeg indrømmer bliver tilbage, er jeg dog fremdeles tilbøjelig til at fastholde, at det vilde være noget mindre heldigt, om man fra Landbrugsministerens Side havde et Tilsyn, som jo i alt væsentligt skal være et Tilsyn med selve Arbejdsrummet, og saa tillige fra Fabriktilsynets Side et Tilsyn med Arbejdsrummet. Det er min Opgave

saa vidt muligt at simplificere og samle det hele. Jeg har ment, at naar man en Gang har draget det Spørgsmaal frem, hvorvidt Arbejdslokalerne i Mejerierne skulde være inde under Landbrugsministeriet, vil det være rettest her at holde sig helt borte fra Bestemmelser i saa Henseende. Jeg maa maaske yderligere gøre opmærksom paa, at hvis man uden videre lader Mejerierne gaa ind under Loven, altsaa ogsaa f. Eks. dennes Bestemmelser om Forbud mod Kvindearbejde om Natten og om, at Kvindernes Hviletid i alt Fald skal strække sig fra 10 om Aftenen til 5 om Morgenen, bliver man temmelig sikkert nødt til for Mejeriernes Vedkommende at dispensere fra disse Bestemmelser. I mange Mejerier er man, navnlig om Sommeren, nødt til af Hensyn til Varmen at kærne Smørret paa et tidligere Tidspunkt end Kl. 5 om Morgenen, og jeg kan ikke tro, at man fra nogen Side vil kræve, at man skulde indrette det saaledes, at det ikke kunde lade sig gøre at have en Mejerske, der om Morgenen Kl. 3—4 maaske kunde begynde sit Arbejde. Baade paa Grund af de Forhold, hvorunder den paagældende Mejerske er beskæftiget, og den lange Fritid, der nødvendigt maa være for Arbejde i Mejerierne, vil der ikke være nogen Betænkelighed ved at give en saadan Dispensation, der vil være absolut nødvendig. Saa vidt mig bekendt beskæftiges der ikke Børn i Mejerierne, og de ville vanskeligt kunne beskæftiges der. Men naar man bliver nødt til at dispensere fra den anden Bestemmelse for Kvindernes Vedkommende, kan jeg ikke se, at der er noget tilbage, der berettiger til at kræve, at Mejerierne skulde medindtages under Tilsynet. I øvrigt er det ikke noget stort Spørgsmaal, og det skal selvfølgelig ikke skulle os. Naar det kommer til Stykket, tror jeg, at der ikke med virkelig Grund kan siges noget andet mod Undtagelsen end det, der blev sagt af det ærede 2det Medlem for 7de Kreds, at det saa ikke godt ud, at en Landbrugsvirksomhed skal være undtagen. Jeg erkender, at det kan siges, men det har ikke for mig været Motivet, at det er en Landbrugsvirksomhed. Mine Motiver have været de allerede anførte.

Det ærede 1ste Medlem for 2den Kreds (Bramsen) gjorde med Hensyn til Børnearbejdet opmærksom paa, at der kunde antøres en hel Del til Forsvar for at beholde 12 Aars Alderen. Jeg erkender, at der kan anføres en Del til Forsvar derfor, men det glæder mig, at det ærede Medlem var enig i — og det havde jeg for Resten